

Bjerringbro og Omegns Sportsfiskerforening
Att: Formand. Casper Birkegaard Pedersen
Sendes til: casbirped@hotmail.com

Tilladelse til udlæg af en jubilæumssten i Gudenåen ved Bjerringbro Rensningsanlæg

Viborg Kommune meddeler hermed tilladelse efter vandløbsloven til gennemførelse af et vandløbsrestaureringsprojekt i Gudenåen, ved st. 6.230 meter. Tilladelsen vedrører udlægning af én stor skjulesten i Gudenåen tæt ved Bjerringbro Rensningsanlæg. Projektet berører matriklerne 11p Hjermand By, Hjermand og 2h Hesselbjerg, Bjerringbro. Projektet er ansøgt af Bjerringbro og Omegns Sportsfiskerforening og ønskes udført i forbindelse med deres 75 års jubilæum. Se vedlagte bilag 1 for oversigtskort over projektområdet.

Viborg Kommune meddeler samtidig dispensation fra § 3 i naturbeskyttelsesloven, idet projektet vurderes at være gavnligt for vandløbet og ikke vil påvirke anden beskyttet natur væsentligt.

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

1. Restaureringen af vandløbet skal udføres i overensstemmelse med principperne i det offentliggjorte projekt "Offentliggørelse af projekt til udlæg af en jubilæumssten i Gudenåen ved Bjerringbro Rensningsanlæg" af 6. marts 2025.
2. Indenfor beskyttet natur må der kun køres i eksisterende kørespor medmindre der anvendes køreplader.
3. Kørespor i beskyttet natur må ikke forbedres med vejfyld (jord, flis, murbrokker el.lign). Hvis der er for vådt, anvendes køreplader.
4. Adgangsveje skal følge skitseringen på kortet på bilag.
5. Projektet må ikke påvirke vandstanden uden for projektområdet.
6. Den fremtidige vedligeholdelse af Gudenåen påhviler fortsat Viborg Kommune.
7. Anlægget færdigmeldes til Natur og Vand, der herefter kan syne arbejdet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Dato: 06-05-2025

Sagsnr.: 25/4645
Sagsbehandler: vpflr

Direkte tlf.: 87 87 55 59
Direkte e-mail: flr@viborg.dk

Side 1 af 10

Det bemærkes, at Viborg Kommune, hvis vilkårene eller senere anvisninger ikke efterkommes, er berettiget til at foretage det fornødne på ansøgers bekostning. Afgørelsen kan først udnyttes, når klagefristen er udløbet, og der ikke er indkommet klager

Lovgrundlag

Alle former for restaureringer, som f.eks. etablering af kunstige overhængende brinker, placering af større sten, placering af planker eller lignende ved vandløbsbunden, etablering af strømkoncentratorer og etablering af gydebanks, kræver en tilladelse efter vandløbsloven. Ligeledes kræver enhver form for tilstandsændring i beskyttet natur en dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

Tilladelsen er givet efter:

- Vandløbslovens § 37 (LBK nr. 1217 af 25. november 2019)
- Kapitel 2 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. (BEK nr. 834 af 27/06/2016)
- Naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 (LBK nr. 927 af 28. juni 2024), idet der dispenseres fra § 3 i samme lov.

Beskrivelse af projektet

Bjerringbro og Omegns Sportsfiskerforening ønsker i forbindelse med deres 75 års jubilæum at udlægge én stor skjulesten i Gudenåen tæt ved Bjerringbro Rensningsanlæg. Sten er ca. 150x130x110 cm. Stenen transporteres ned til åen via grusvejen rundt om rensningsanlægget. Sten udlægges med kran eller gravemaskine - alt efter hvad entreprenøren anbefaler. Alle udgifter til projektet afholdes af Bjerringbro og Omegns Sportsfiskerforening. Ansøger forventer at gennemføre projektet i sommeren 2025.

Ansøger har ved telefonsamtale den 5. maj 2025 bekræftet, at stenen udlægges i den dybe del af åen.

Begrundelse for afgørelsen

Vandløbsmålsætning

Gudenåen er målsat til god økologisk tilstand i vandområdeplanerne 2021-2027. Den nuværende tilstand af vandløbet er moderat, se nedenstående tabel 1. Formålet med nærværende restaureringsprojekt er at udlægge én stor skjulesten, som kun vil have en meget lille og lokal betydning for fisk, lampretter og smådyrsfauna tilknyttet vandløbet. Projektet er derfor uden betydning for om der kan opnås målopfylde i Gudenåen for vandområde c00101 på sigt. Projekt kan dog meget lokalt være positiv som skjul for fisk og eventuelt som voksested for alger.

Vandområde ID: c00101

Samlet økologisk tilstand/potentiale:	Moderat økologisk tilstand
Økologisk tilstand, planter (makrofyter):	God økologisk tilstand
Økologisk tilstand, smådyr (bentiske invertebrater):	Moderat økologisk tilstand
Økologisk tilstand, alger (fyto-benthos):	God økologisk tilstand
Økologisk tilstand, fisk:	Moderat økologisk tilstand

Økologisk tilstand, nationalt specifikke stoffer:	Ikke-god økologisk tilstand
---	-----------------------------

Tabel 1: Tilstandsvurdering af Gudenåen for vandområde ID c00101.

Afvandingsmæssige forhold og vedligehold

Udlæg af en enkelt skjulesten i Gudenåen forventes ikke at påvirke de afstrømnings- eller afvandingsmæssige forhold i vandløbet eller på de nærliggende arealer.

Vandløbsmyndigheden vurderer, at det er et ganske lille areal (ca. 2 m²) af tværsnittet som påvirkes ved de enkelte projektområder set i forhold til det store areal (29-55 m²) som i tværsnit er til rådighed i Gudenåen. Fra seneste opmåling af Gudenåen i 2020 viser det nærmeste tværprofil en vanddybde på omkring 2,5 meter (se figur 3). Dybden er også bekræftet ved tilsyn på åen den 9. april 2025.

Med baggrund i at vandspejlet ikke påvirkes forventes det ikke nødvendig at ændre på regulativets bestemmelser omkring vandløbets nuværende og fremtidige skikkelse eller vandføringsevne og de hertil knyttede vandspejlsforhold. Det skal nævnes, at vandløbsmyndigheden i Silkeborg, Viborg, Favrskov og Randers Kommuner er i gang med en revision af det gældende regulativ. Hvis dette projekt gennemføres før vedtagelse af et nyt regulativ, vil det indgå i revisionsarbejdet.

Der ændres med afgørelsen ikke på ansvaret for vedligeholdelsen af åen. Det er fortsat Viborg kommune der står for vedligeholdelsen.

Natura 2000

Ifølge habitatbekendtgørelsen (BEK nr. 1098 af 21. august 2023) skal der foretages en vurdering af om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Projektet er ikke beliggende i et habitatområde. Nærmeste Natura 2000-område er:

- ✓ nr. 49, Gudenå og Gjærn Bakke (ca. 8,7 km i fugleflugt).
- ✓ nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk (ca. 7,7 km i fugleflugt).
- ✓ nr. 14, Aalborg bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord (ca. 35 km i fugleflugt).

Fælles for alle områder er, at de er beliggende i eller en del af Gudenå-systemet. Da projektområdet ikke er beliggende indenfor et Natura 2000-område fokuseres på de akvatiske arter, som bevæger sig igennem eller langs med Gudenåen. Her er de vigtigste i udpegningsgrundlaget bl.a. odder, bæklampret, havlampret, flodlampret, stavsild, grøn kølle guldsmed og damflagermus.

Den fysiske ændring i åen er uvæsentlig og vil kun have meget lokal betydning. Eventuelt som standplads for laksefisk eller vækstmedie for alger. Stenen vurderes at være uden betydning for den gunstige bevaringsstatus for Bæklampret, Havlampret, Flodlampret, og Grøn kølle guldsmed.

Den kortvarige anlægsperiode forventes ikke at påvirke odderbestanden væsentligt, da den er nataktiv og let kan flytte sig. Desuden er omgivelserne ikke et oplagt yngleområde, da det ligger forstyrret af offentlig adgang og markdrift.

Heller ikke for damflagermusen vil projektet have en væsentlig betydning, idet artens fourageringsmuligheder ikke påvirkes.

Gudenåen har netop en størrelse, bundsubstrattype, vandføring m.m., der kan danne fundament for en bestand af ynglende grøn kølleguldsmed. På baggrund af projektets midlertidige og kortvarige påvirkning i anlægsfasen og meget meget begrænsede areal, vurderes projektets påvirkning at være uvæsentlig og meget mindre end de naturlige udsving.

Stavsild er også på udpegningsgrundlaget, men tilstanden af de danske vandløb har ingen betydning for artens udbredelse, da den i Danmark udelukkende er tilknyttet de marine habitater.

Med de givne vilkår vurderer Viborg Kommune, at restaureringsprojektet ikke vil påvirke bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området.

Fredning

På sydsiden af Gudenåen ligger et fredet bælte med Trækstien. Da alt arbejde kommer til at foregå fra nordsiden, vil projektet ikke få nogen betydning for fredningen.

Beskyttet natur og bilag IV-arter

Gudenåen er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Formålet med beskyttelsen i § 3 er at bevare naturområderne som levesteder for vilde dyr og planter. Alle former for tilstandsændringer i beskyttet natur kræver dispensation. Det er Viborg Kommunes vurdering, at det aktuelle projekt vil medvirke til at forbedre naturtilstanden i vandløbet ved bl.a. at skabe mulighed for bagvand til standfisk. Der kan derfor meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 med den begrundelse, at projektet kun vil påvirke naturtilstanden i vandløbet kortvarigt ifm. anlægsarbejdet, hvorefter forholdene for fisk og smådyr forbedres.

Der ligger beskyttet mose på de vandløbsnære arealer indenfor arbejdsområdet. Det er i forvejen et område med kørevej og da udlægning sker fra kranbil vil det ikke ændre tilstanden.

Udlægning af en sten vurderes at forbedre naturværdien i vandløbet, idet det vurderes at skabe turbulens og modvirke tilsanding, samt virke som skjulesteder for ørredyngel. De varierede bundforhold vil også øge livsvilkårene for øvrig bundfauna i vandløbet.

Der er kendskab til forekomst af bilag IV-arter i projektområderne. Odderen findes i området, og der er mulighed for at damflagermusen også anvender området til især fouragering. For begge arter vurderes projektet at være uden betydning. For odder idet anlægsperioden er kortvarig og dermed ikke forventes at påvirke odderbestanden væsentligt, da den ikke yngler ved arbejdsområdet og er aktive ved skumring/nat og let kan flytte sig.

Samlet vurderes det, at vandløbsrestaureringen i Gudenåen med afgørelsens vilkår vil medføre en positiv påvirkning af miljøet.

Okker

Området, hvor stenen udlægges, er udpeget som lavbundsareal, desuden er området klassificeret som okkerklasse I (stor risiko). Projektet indebærer ikke drænarbejder, og der forventes derfor ikke okkerudvaskninger.

Kommuneplan

Det ansøgte projekt er omfattet af følgende retningslinjer i kommuneplanen 2017-2029 for Viborg Kommune: Naturbeskyttelsesområde, økologisk forbindelse og lavbundsareal. Naturværdierne i disse områder skal beskyttes.

Beskyttelseshensynet går forud for andre interesser. Med vilkårene opstillet i denne afgørelse, sikres det, at disse værdier beskyttes.

Vurdering af Virkning på Miljø

Viborg Kommune har vurderet projektet jævnfør lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). Viborg Kommune vurderer, at projektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, og at projektet i sig selv ikke er af en sådan størrelse, at det er relevant at overveje udarbejdelse af en VVM-redegørelse. Det er derfor kommunens vurdering, at projektet ikke skal screenes for VVM-pligt.

Bemærkninger modtaget i høringsfasen

Viborg Kommune har modtaget svar fra Outdoor Bjerringbro og Ålav for Gudenåen og Nørreå.

Outdoor Bjerringbro, har kommenteret på sejladsforhold:

- *Som kanoudelejere (jeg tillader mig at tale for Kanoforeningen Gudenåen) er det bekymrende, at der i Gudenåen ligger væltede træer, sten, gamle broanlæg etc., som kan være vanskelige at se, fordi de ligger lige under vandspejlet. Hvis en kano sejler på fx en sten, kan den tippe rundt og forårsage uheldige situationer. Selvsagt ønsker vi som kanoudelejere, at åløbet er farbart, sikkert og attraktivt. Den megen grøde, sandbanker, oversvømmelser og på den sydlige strækning af Gudenåen væltede træer, er ikke noget vi er glade for. Således er vi ikke begejstret for endnu et "fremmedelement" i Gudenåen. Vi håber, at der ved jubilæumsstenens placering vil blive taget hensyn til kanoer, kajaker og robåde.*

Ålav for Gudenåen og Nørreå, har kommenteret sejladsforhold:

- *Udlægning af en STOR sten i Gudenåen anser vi for at være sikkerhedsmæssigt uansvarligt. Det gælder for øvede som for uøvede sejlende i kano og kajak og folk på diverse andre former for sejlsportsudstyr. Herudover vil en stor sten være til gene for vedligehold af åen. Hvem er den ansvarlige for eventuelle drukneulykker? Måske var udsætning af lakseyngel en bedre ide!*

Viborg Kommune vurderer ikke at udlægning af en stor sten i Gudenåen på nogen måde kan udgøre en fare for sejladsen da dybden på steder er ganske stor (op til 2,5 meter). Store sten i Gudenåen har desuden været et ganske almindelig syn hvis man ser på det historisk. Flere store sten er blev fjernet med tiden, men der ligger fortsat flere store sten. Eksempelvis ligger der allerede en stor sten i siden af åen ved udløbet fra Bjerringbro Rensningsanlæg (se figur 1).

Figur 1: Stor sten i Gudenåen ud for Bjerringbro Rensningsanlæg. Billedet er taget den 9. april 2025.

Viborg Kommune vurderer, som bekendt at stenen ikke vil udgøre en fare for sejladsen. Det er dog altid den sejlendes egens ansvar at være opmærksom, når der sejles på Gudenåen og være iført korrekt sikkerhedsudstyr. I forhold til vedligeholdelse af åen vil der, ligesom hvis der laves andre restaurering i åen, blive taget hensyn til det i forbindelse med den ordinære grødeskæring af åen. Viborg Kommune vurderer ikke at dette projekt forhindrer den årlige grødeskæring i åen.

Til oplysning udsættes der årligt lakseyngel i åen. Danske Center for Vildlaks skriver på deres hjemmeside, at der i Gudenåen, som endnu ikke er indeholdt i udsætningsplanerne, udsættes årligt omkring 110 – 200.000 1-års unglaks, hvoraf langt størstedelen er smolt. Alle udsætningerne foregår nedstrøms Tangeværket.

Kulturarv – arkæologiske fund

Der kan være væsentlige fortidsminder i det berørte område. Findes der spor af dette, skal arbejdet indstilles, og Viborg Museum (tlf.: 87 87 38 14) kontaktes med det samme.

Derfor kan du med fordel spørge hos Viborg Museum senest en uge før arbejdet starter, om man evt. vil deltage under arbejdet. På Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside, kan du finde mere information om museumsloven, men du er også velkommen til at henvende dig med konkrete spørgsmål direkte til Museet.

Offentliggørelse

Projektet har været offentliggjort på Viborg Kommunes hjemmeside [Vandløb - Viborg Kommune](#) i en 8 ugers høring jf. bestemmelserne i bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering m.v. Der er indkommet 2 høringssvar, men ingen af dem har givet anledning ændringer af projektet.

Afgørelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside [Høringer og afgørelser - Viborg Kommune](#) dags dato. Der er fire ugers klagefrist på afgørelsen, jf. klagevejledningen i [bilag 2](#).

Denne afgørelse tilsidesætter ikke eventuelle servitutter og privatretlige aftaler.
Der er med denne afgørelse ikke taget stilling til anden lovgivning.

Med venlig hilsen

Florian Rasmussen
Biolog

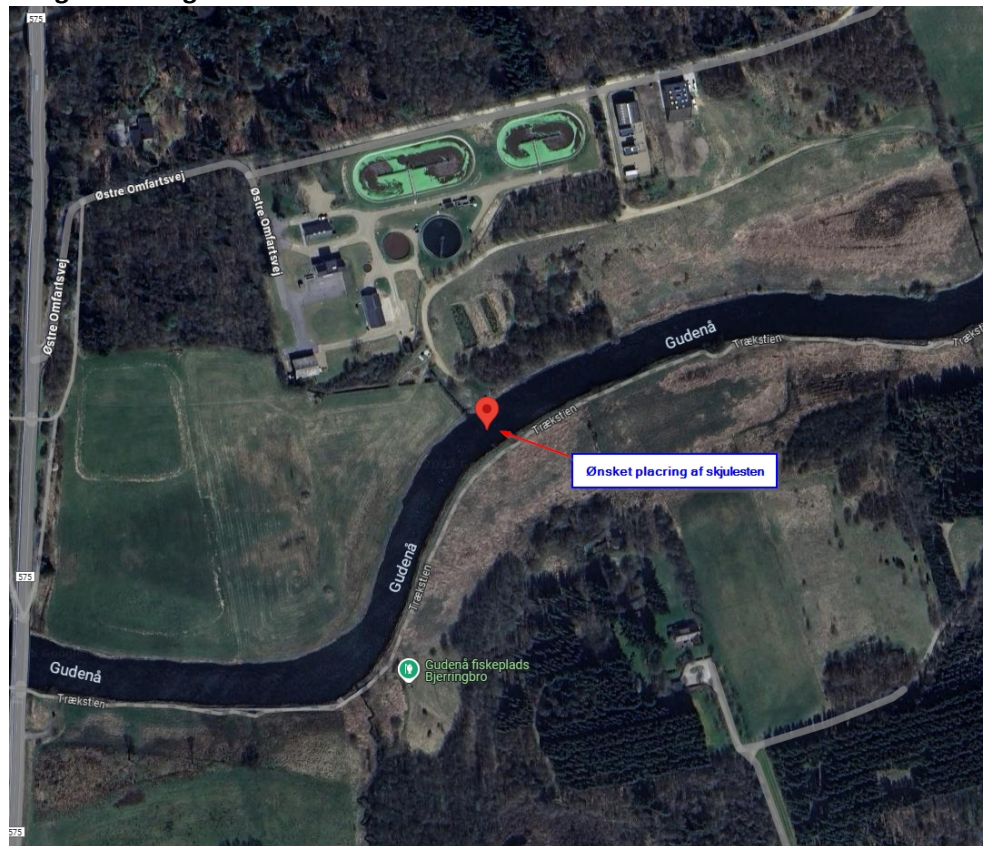
Bilag

1. Oversigtskort
2. Klagevejledning

Kopi til:

- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – lokal, dnviborg-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – national, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – lokal, viborg@dof.dk
- Dansk Botanisk forening Jylland, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Entomologisk Forening, entomologiskforening@gmail.com
- Dansk forening for rosport, dffr@roning.dk
- Dansk kano- og kajakforbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund lokal, himmerland@sportsfiskerforbundet.dk
- Danske Vandløb, dv@danskevandloeb.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, Viborg@friluftsradet.dk
- Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk
- Viborg Museum, oldtid@viborg.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Gudenåkomiteens sekretariat, makla@silkeborg.dk
- Viborg Sportsfiskerforening, Jørgen Buch, formand@vsf.dk (vil gerne have en kopi af alle vandløbssager)
- Fiskerikontrollen i Nykøbing Mors, inspektoratvest@fiskeristyrelsen.dk
- Gudenåcentralen, tangevaerket@gudenaacentralen.dk
- Ålav for Gudenå & Nørreå, post@aalavgn.dk
- Ejer af matrikel nr. 11p Hjerminde By, Hjerminde og 2h Hesselbjerg, Bjerringbro

Bilag 1: Oversigtskort

Figur 2: Billedet viser den ønskede placering af skulesten i Gudenåen.

Gudenåen NS Tange Sø

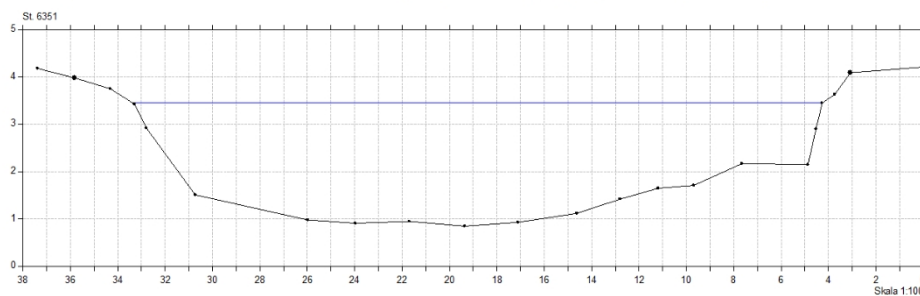
Kontrolopmåling 2020

Lodret akse : Kote i m DVR90, skala 1:50

Vandret akse : Afstand i m, skala 1:50

Opmåling udført af Landsyd, maj/juni og december 2020, Stat efter GIS, samlet

— Opmåling udført af Landsyd, maj/juni og december 2020, Stat efter GIS, samlet

Figur 3: Tværprofilplot af Gudenåen i station 6.350 meter.

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet og klagefristen er 4 uger fra afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsesdatoen.

Afgørelsen efter vandløbsloven kan påklages af:

1. Den, afgørelsen er rettet til
2. Enhver, der må have en individuel, væsentlig interesse i afgørelsen
3. En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker (jf. vandløbslovens §84).

Offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger med væsentlig interesse i afgørelsen er også klageberettigede efter naturbeskyttelsesloven.

Såfremt der bliver klaget over afgørelsen, må den ikke udnyttes medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet opretholder afgørelsen. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dog i særlige tilfælde ophæve denne opsættende virkning.

Klager kan indsendes via klageportalen: [Nævnenes Hus](#). Her kan du også læse mere om klagenævnets sagsbehandling. Klageportalen kan også findes på [borger.dk](#) og [virk.dk](#), hvor du kan logge på med MitID.

Klagen sendes via klageportalen til Viborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i klageportalen.

Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen. Hvis du på grund af særlige forhold ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen, som har truffet afgørelse i sagen. Kommunen videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Gebyr

Det koster et gebyr at klage over afgørelsen. Gebyrets størrelse er pr. 1. februar 2017 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer.

Klagegebyret opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis:

- der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- klager trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Spørgsmål om betaling og tilbagebetaling af gebyr afgøres af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Hvis du vil indbringe afgørelsen efter naturbeskyttelsesloven for domstolene, skal det ske inden 6 måneder, fra du har modtaget dette brev.